

[RELACJA] Solidarność na pokolenia? Druga debata z cyklu „Re-thinking Solidarity”

W piątek 20 listopada odbyła się druga debata z cyklu „Re-thinking Solidarity” zorganizowana przez Instytut Kultury Św. Jana Pawła II wraz z St. Benet’s Institute (University of Oxford) we współpracy z irlandzkim Centre for Democracy and Peace Building oraz Instytutem Kultury Polskiej w Londynie. „Najlepszym wyrazem solidarności jest bycie dobrym przodkiem” Jonas Salk, wynalazca szczepionki na wirusa polio. Od przytoczenia tych słów zaczął Lord Alderdice, moderator debaty, w której udział wzięli: s. Helen Alford OP, Kalypso Nicolaidis, Carlos Fidalgo Gallardo and Marek A. Cichocki.

Punktem wyjścia do rozważań prelegentów nad źródłem i sensem międzyludzkiej solidarności była rocznica powstania „Solidarności”, encyklika *Dives in Misericordia* podpisana 40 lat temu przez Jana Pawła II. Zawarte w niej myśli stworzyły teologiczny i filozoficzny fundament dla rozumienia zjawiska i imperatywu solidarności.

Pierwszą prelegentką była s. Helen Alford OP, która poruszyła dwie główne kwestie. Z jednej strony relację między ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem gospodarki, z drugiej zaś istotę i znaczenie solidarności międzypokoleniowej. Zwróciła uwagę na to, że od początku lat 80., kiedy powstała „Solidarność”, nastąpiła zmiana w myśleniu, której wyrazem jest postrzeganie rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska jako czynników, które się nawzajem nie

wykluczają, lecz połączone mają kluczowe znaczenie w rozwiązywaniu problemów społecznych. Natomiast w kwestii solidarności międzypokoleniowej zwróciła uwagę na niepokojącą tendencję, w której postrzega się ją tylko jako powinność i odpowiedzialność młodszych wobec starszych. W tym kontekście podkreśliła, że solidarność międzypokoleniowa jest jak dług. Tego, co otrzymaliśmy od starszych, nie jesteśmy w stanie im oddać, ale ten dług spłacamy, wspierając przyszłe pokolenia – stwierdziła.

Solidarity between the generations – environmental and fina...

Następnie głos zabrał Carlos Fidalgo Gallardo, nawiązując do tematu cyklu debat, powiedział, że warto pomyśleć solidarność na nowo, biorąc pod uwagę każdą rolę, jaką się w życiu odgrywa. W swoim wystąpieniu dużo uwagi skupił na rozumieniu solidarności w kontekście wolności. Najpierw mówił o wolności jako o świadomości własnego istnienia i lustrze (speculum), w którym projektujemy na przyszłość „lepszą wersję siebie”. Jego zdaniem solidarność jest owocem korzystania z wolności we wszelkich interakcjach i stosunkach między ludźmi. To połączenie wysiłku wolności w osiągnięciu wspólnego, większego dobra, także przyszłego – podkreślił.

Zdaniem Marka A. Cichockiego zagadnienie solidarności międzypokoleniowej to jeden z najbardziej wybuchowych problemów w Europie

Marek A. Cichocki na samym początku określił zagadnienie solidarności międzypokoleniowej jako jeden z najbardziej wybuchowych problemów w

Europie. Wymienił trzy wyzwania, z którymi w ostatnich latach zmierzyła się solidarność międzypokoleniowa i które nie mogą zostać bez odpowiedzi. Po pierwsze, kryzys finansowy, który podważył wiarę w funkcjonowanie mechanizmów kreowania solidarności poprzez społeczeństwo rynkowe. Po drugie, pandemię, która w sposób szczególny dotyka relacji, powoduje nowe napięcia, ale jest także szczególną okazją do okazywania solidarności oraz kwestie klimatyczne, szczególnie ważne dla młodych pokoleń, ponieważ w sposób bezpośredni odnoszą się do ich przyszłości. Pokreślił także rolę rodziny, który jest najbardziej istotnym polem, gdzie możemy

doświadczać i praktykować solidarność międzypokoleniową. To tam mierzymy się z jej trudnościami, koniecznością wyboru, wyrzeczenia oraz istotą praw i obowiązków – tłumaczył.

Ostatnia głos zabrała Kalypso Nicolaidis, która w swojej wypowiedzi nawiązała do wszystkich poprzednich. Ze swojej strony wskazała na trzy napięcia, które pojawiają się w związku z solidarnością oraz ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem. Po pierwsze, działanie w polityce, które z jednej strony jest wyrazem działania dla innych, także dla przyszłych, ale podlega tyranii „teraz”. Po drugie, myślenie w kategoriach długofalowych a krótkowzroczność. Na koniec poruszyła kwestię solidarności w kontekście integracji europejskiej, pytając – czy solidarność może być skutecznie realizowana na poziomie Unii Europejskiej?

Opracowała Konstancja Pikus

Instytut Kultury św. Jana Pawła II został powołany setną rocznicę urodzin papieża Jana Pawła II na Wydziale Filozofii Papieskiego Uniwersytetu Świętego Tomasza z Akwinu w Rzymie (Angelicum). Jego misją jest refleksja nad najbardziej aktualnymi problemami współczesnego Kościoła i świata w odniesieniu do myśli i nauczania św. Jana Pawła II. W gronie wykładowców znaleźli się wybitni intelektualiści z całego świata. Planowany jest również program stypendialny dla młodych naukowców i studentów z Polski.

Inicjatorami powołania Instytutu Kultury św. Jana Pawła II jest środowisko skupione wokół Fundacji Świętego Mikołaja (Teologii Politycznej) i Fundacji Futura – Iuventa.